

Veileder for
ungdomsarbeid
i fylkene

Slipp ungdommen løs

Ungdiabetes og det nasjonale barn- og familieutvalget (BFU) har på oppdrag fra sentralstyret i Diabetesforbundet utarbeidet veileder for ungdomsarbeid i fylkene. Målet er å styrke arbeidet overfor barn og unge i alderen 14 - 17 år, samt sikre bedre forankring av ungdomsarbeid i fylkene. BFU jobber for barn opp til 16 år, og Ungdiabetes for unge mellom 14 og 30 år. Veilederen skal også sikre en bedre overgang fra BFU til Ungdiabetes.

For å styrke ungdomsarbeidet introduseres og klargjøres rollen som ungdomskontakt i fylkestyret. Veilederen gir også oversikt over hvordan ungdomskontakten velges, hvem som har ansvar for hva og forventninger.

I de fylker der det ikke er Ungdiabetes, er det et ønske at veilederen kan brukes som rekrutteringsverktøy for å etablere et ungdiaabetesstyre. Med støtte og drøhjelp fra de voksne kan dette bli en realitet.

Innen diabetes er det viktig å utvikle selvstendighet hos den som har sykdommen. Dette for å kunne ta ansvar for seg selv, styre sitt eget liv og mestre utfordringene. Måten vi driver ungdomsarbeidet på bør preges av det samme. Ungdomsarbeidet i Diabetesforbundet er også trening i demokrati.

Ungdom er fremtiden, og de fortjener å bli tatt på alvor. For å bli selvstendige tillitsvalgte må de få slippe til, få tillit, tale sin sak, samt få mulighet til å prøve seg på en arena uten at den er styrt av voksne. At dette ønsket etterleveres i Diabetesforbundet - blir en av hovedoppgavene til ungdomskontakten. Med veilederen som rettesnor og ungdomskontakt på plass er formålet å skape trygghet i dialogen og samarbeidet mellom fylkestyret, Ungdiabetes og BFU.

Formålet med veilederen:

Veilederen er utarbeidet med det formål å sikre likestilling, samt styrke samarbeidet mellom Ungdiabetes og fylkestyret. Den skal også hindre at voksne tillitsvalgte overstyrer unge tillitsvalgte i retten til å drive eget organisasjonsarbeid.

Målgruppe for veilederen:

Målgruppen for veilederen er tillitsvalgte i fylkestyret, Ungdiabetes og BFU - på fylkes- og lokallagnivå. For å styrke ungdomsarbeidet i fylkene vil en av de tillitsvalgte i fylkestyret bli valgt til rollen som ungdomskontakt.

Gi ungdommen tillit:

Ungdiabetes representerer de unge medlemmene i vår organisasjon. De bør derfor velges av ungdom, og der det er praktisk mulig bør de gjennomføre eget valg på lik linje med andre styreverv i Diabetesforbundet.

Dersom ungdommen ønsker å utføre organisasjonsarbeidet selv må de få slippe til. Fylkesstyret må ha tillit til at saker blir fulgt opp og gjennomført av Ungdiabetes, og unngå overstyring. Dette er en rett som er nedfelt i to av barnekonvensjonens artikler:

Artikkel 12 - Om å si sin mening

Alle barn har rett til å si sin mening, og deres mening skal bli tatt på alvor.

Artikkel 15 - Organisasjonsfrihet

Alle barn har rett til å være med i organisasjoner og klubber så lenge dette ikke bryter med andres rettigheter.

Hvordan velges ungdomskontakten?

Det er fylkesstyret, med fylkesleder i spissen, som skal invitere Ungdiabetes til å foreslå en ungdomskontakt. Personen som Ungdiabetes velger må allerede være tillitsvalgt i fylkesstyret eller BFU. Dersom Ungdiabetes ikke kommer med et forslag innen første fylkesstyremøte etter årsmøte - er det fylkesstyret/BFU som oppnevner ungdomskontakten. Ungdomskontakten velges for ett år om gangen.

Slik velges en ungdomskontakt:

- Etter fylkesårsmøtene (i mars) må Ungdiabetes sende forespørsel til personen de ønsker som ungdomskontakt.
- Ungdiabetes sender sin innstilling på hvem de ønsker som ungdomskontakt skriftlig (f.eks. på e-post) til fylkesleder i forkant av første fylkesstyremøte.
- Innstilling på ungdomskontakt behandles og godkjennes på første fylkesstyremøte etter årsmøte.
- I fylker der Ungdiabetes ikke er representert kan fylkesstyret/

BFU oppnevne en ungdomskontakt som skal besørge unge i alderen 14 - 17 år, for eksempel ved å gjennomføre arrangement overfor målgruppen. Denne personen vil fungere i rollen som ungdomskontakt helt til Ungdiabetes eventuelt etablerer eget styre. I slike tilfeller må Ungdiabetes og ungdomskontakten avklare sine roller. Ungdiabetes vil da kunne benytte seg av ungdomskontaktens støtte etter deres behov.

Navn på valgt ungdomskontakt meldes inn av fylkesleder innen 1. juni gjeldende år til Ungdiabetes nasjonalt på e-post: ungdiabetes@diabetes.no.

Hva er en ungdomskontakt?

Dette er en person som allerede er tillitsvalgt i fylkesstyret/BFU, og som velges til å være en støtteperson for Ungdiabetes. Alle fylker skal ha en ungdomskontakt, også der Ungdiabetes ikke har eget styre.

Hvem har ansvaret for hva – og hva forventes av hvem?

For at formålet med veilederen skal bli en realitet er det viktig at dette dokumentet gjøres kjent og følges opp. Derfor følger en oversikt over ansvarfordeling nedenfor. Det er fylkesleder som har ansvar for at veilederen gjøres kjent overfor tillitsvalgte og lokallag. Dette kan for eksempel gjøres i forbindelse med fylkesstyremøter. Fylkesleder har ansvar for at den følges opp og at det velges en ungdomskontakt. BFU har et delansvar i oppfølgingen av veilederen. Når ungdomskontakten er valgt er det denne personen som har hovedansvaret for oppfølgingen av det videre arbeidet.

Fylkesleder:

- Sender veilederen til lokallagene i fylket.
- Sørger for at veilederen gjøres kjent blant de tillitsvalgte på fylkes- og lokallagsnivå.
- Inviterer Ungdiabetes til å velge en ungdomskontakt.
- Presenterer veilederen på et fylkesstyremøte.
- Følger opp veilederen og sørge for at den blir brukt.
- Sender innkalling til fylkesstyremøter til Ungdiabetes.
- Sørger for at det blir valgt en ungdomskontakt i første møte med nytt fylkesstyre.
- Bruker veileder selv om det ikke er ungdomsarbeid i fylket. Veilederen kan brukes som et verktøy for rekruttering av ungdom – med mål om å få etablert et ungdomsdiabetesstyre.

Fylkesstyret:

- Lar Ungdiabetes få avgjøre hvem som skal representere ungdommen på arrangement og kurs.

Ungdiabetes i fylket:

- Inviterer ungdomskontakten til minimum et styremøte i Ungdiabetes i året, for å bli kjent med hverandre og avklare forventninger.
- Søker hjelp hos ungdomskontakten når de trenger det.
- Avgjør om de skal delta på fylkesstyremøtene eller ungdomskontakten, eller begge parter.
- Har løpende dialog med ungdomskontakten.
- Får selv velge hvem som skal representere dem på arrangement og kurs.
- Besørge fylkesstyre med rapporteringer på ulike aktiviteter, budsjetter osv.

Ungdiabetes nasjonalt:

- Bistår Ungdiabetes i fylkene i prosessen med å velge en ungdomskontakt.

BFU i fylket:

- Tar delansvar i oppfølgingen av veilederen, sammen med fylkesleder.
- Inviterer Ungdiabetes til et planleggingsmøte ved fellesarrangement.

Ungdomskontakten:

- Er en inspirator.
- Er en støtteperson for Ungdiabetes ved behov.
- Jobber for at rettighetene til Ungdiabetes blir ivaretatt i Diabetesforbundet.
- Har en rådgivende rolle for Ungdiabetes.
- Påser at Ungdiabetes blir invitert til fylkesstyremøtene.
- Har løpende dialog med Ungdiabetes.
- Initierer og kobler Ungdiabetes opp mot de andre organene (fylkesstyret og BFU) og sikre et samarbeid mellom disse.
- Skal ikke lede Ungdiabetes, eller ha en formell rolle i styret til Ungdiabetes.
- Tar saker videre og legge disse fram i fylkesstyret hvis Ungdiabetes ønsker det.
- Gjøre seg kjent med vedtektene til Ungdiabetes – og at de har møte- tale- og forslagsrett i fylkesstyret.
- Klargjøre rollen til Ungdiabetes.

Den valgte ungdomskontakten kan få fullmakt til å representere Ungdiabetes i fylkesstyret, og kan benytte møte-, tale- og forslagsrett der det er behov. Det er Ungdiabetes som må definere dette behovet og gi fullmakt i aktuelle saker.

Hvordan sikre god overgang fra BFU til Ungdiabetes?

Ungdomskontakten kan bidra til at Ungdiabetes og BFU samarbeider om arrangement. Dette viser at Diabetesforbundet er en samlet organisasjon, noe som skaper trygghet. Det er fint for de unge å bli kjent med de som er med i Ungdiabetes.

Foreldrene til de unge som deltar trenger ikke være tilstede. I stedet kan andre voksne, som kan skape trygge rammer, være der.

Hva kan ungdomskontakten bidra med?

Foruten å være en støtteperson for Ungdiabetes ved behov kan ungdomskontakten bidra til at ungdommen får den opplæringen de trenger for å bli selvstendige og trygge i sin rolle. Ungdommen må gis mulighet til å prøve, feile og lykkes underveis. Ungdomskontakten kan også bidra ved å koble Ungdiabetes opp mot rette person i fylkesstyret eller andre kontakter, som for eksempel kasserer når det handler om økonomi.

Eksempler på områder for opplæring:

- Hva slags økonomiske midler kan man søke.
- Hvordan skrive en søknad om økonomisk støtte.
- Rapportskrivning.
- Budsjettoppsett og regnskap.
- Gjennomføre et arrangement.
- Planlegging og gjennomføring av et prosjekt.

Styrke samarbeidet med BFU:

Hva er Ungdiabetes sin rolle i forbindelse med BFU-arrangement? Ungdomskontakten kan bidra til at hva slags rolle man har og forventninger til hverandre klargjøres. Ved fellesarrangement må Ungdiabetes inviteres til et av BFUs planleggingsmøter slik at de får eierskap, og mulighet til å bidra på ulike områder.

Oppfølging av ungdomskontakten:

Diabetesforbundet nasjonalt skal ha oppdatert liste over ungdomskontaktene, og skal sørge for at disse får den informasjonen de trenger for å kunne utføre sitt verv.

Ungdomskontaktordningen vil bli fulgt opp av Ungdiabetes nasjonalt når de gjennomfører regionsoppfølging. Der som en ungdomskontakt fratrer sin rolle, må det være fleksibilitet for at andre kan ta på seg rollen i en periode.

Kontaktperson for veileder og ungdomskontakt i Diabetesforbundet:

Har du spørsmål knyttet til veileder eller rollen som ungdomskontakt, eller skal du melde inn en ny ungdomskontakt eller andre endringer, ta kontakt med Ungdiabetes nasjonalt på e-post: ungdiabetes@diabetes.no eller på telefon 23 05 18 00.

Vær ordbevisst: Ungdomskontakten skal være en støtteperson for Ungdiabetes og fronte deres interesser. Unngå å bruke lite forpliktende ord som «skal» og «bør».